

ปัญหาการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์¹

สิริพัชร ลิมวงศ์²

เมื่อนับแต่ยกเลิกกฎหมายลักษณะอาญา และประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาให้มีผลใช้บังคับแทน ตั้งแต่เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 มาตรา 3 มาตรา 4 ความผิด เกี่ยวกับทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะที่ 12 แห่งประมวลกฎหมายอาญา จวบจนกระทั่งปัจจุบัน ในส่วนองค์ประกอบความผิด ไม่ปรากฏว่าได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมมาเป็นเวลานานกว่า 50 ปี

สภาพสังคมไทยปัจจุบันกำลังพัฒนาตามกระแสสังคมโลกโดยก้าวเข้าสู่เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น การปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องต่อความทันสมัยดังกล่าวจึงมีความจำเป็น การที่สภาวะแวดล้อมด้านการเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ถูกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้เกิดทิศทางสังคมคือกฎหมาย พัฒนาเปลี่ยนแปลงตามโดยการที่รัฐสภาตรากฎหมายใหม่และแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเก่าขึ้นใช้บังคับ เพื่อความทันสมัยและสอดคล้องต่อวิถีแห่งความเปลี่ยนแปลง เช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประชาชน ตลอดจนผู้ศึกษากฎหมาย การติดตามอย่างใกล้ชิดรวดเร็ว พร้อมเข้าถึงข้อมูลทางกฎหมาย ด้วยความฉับไว คือความจำเป็นซึ่งนักกฎหมาย และผู้ศึกษาจะหลีกเลี่ยงไม่ได้

กฎหมายนั้นโดยปกติฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้ตราออกใช้บังคับ หากพิจารณากันเพียงแค่นี้จะเห็นได้ว่าอำนาจออกกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติมีอยู่อย่างกว้างขวางมาก เฉพาะในส่วนของการบัญญัติกฎหมายอาญานั้นกรณีอาจเป็นไปได้ว่าการกระทำบางอย่างของมนุษย์ที่ไม่มีความร้ายแรงเป็นภัยต่อสังคมถึงขนาดที่ควรเป็นความผิดอาญา แต่ฝ่ายนิติบัญญัติก็อาจบัญญัติให้การกระทำนั้นเป็นความผิดอาญาได้ หรือกรณีอาจเป็นไปได้ว่าการกระทำบางอย่างของมนุษย์ที่มีความร้ายแรงเป็นภัยต่อสังคมขนาดที่ควรเป็นความผิดอาญาที่ไม่สมควร แต่ก็จะอาจได้รับการบัญญัติให้เป็นความผิดอาญาที่สมควรได้ หรือกรณีอาจเป็นไปได้ว่าการกระทำบางอย่างของมนุษย์ที่ร้ายแรงเป็นภัยต่อสังคมถึงขนาดที่ควรบัญญัติให้การกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา แต่ฝ่ายนิติบัญญัติก็อาจไม่สนใจที่จะบัญญัติให้การกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา คงปล่อยให้การกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ไม่มีโทษทางอาญายิ่งต่อไป³

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีรนิติ เทพสุเมธานนท์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ เรืองยศ แสนภักดี และรองศาสตราจารย์ จรัส เล็งวิทยา

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³คณิต ณ นคร, กฎหมายอาญาภาคความผิด, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), หน้า 4.

ปัญหาการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาถึงความหมาย ความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดความผิดอาญาและการตีความกฎหมายอาญา เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้กำหนดโทษทางอาญาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษและเพื่อป้องกันมิให้มีการใช้ประโยชน์จากโทษทางอาญาตามกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย จากการศึกษาพบว่าประเด็นปัญหาการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ มีประเด็นปัญหาให้พิจารณาคำขึ้น ทั้งสิ้น 3 ประการ พอสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ประเด็นปัญหาประการที่หนึ่ง ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 336 กฎหมายไม่ได้บัญญัติถึง เหตุการณ์ วัฏรอบคลุมทุกกรณี อย่างเช่นกรณีที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 335 วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ส่งผลให้กรณี ที่มีการวิ่งราวทรัพย์โดยมีเหตุการณ์ ในเหตุหนึ่ง เหตุใด ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 335 วรรคแรก แนวทางการพิจารณาคดีของศาลฎีกา ในฎีกาที่ 1445/2530 จึงวินิจฉัยว่าเป็นกรณีกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ลงโทษบทหนักตามมาตรา 90 ซึ่งบทหนักในที่นี้คือ มาตรา 335 (7) วรรคแรก เพราะโทษตามมาตรา 335 (7) วรรคแรก ขึ้นต่ำคือจำคุกหนึ่งปี แต่มาตรา 336 วรรคแรก ไม่มีขึ้นต่ำ ดังนั้น แม้โทษขึ้นสูงจะเท่ากันทั้งสองมาตรา คือห้าปี ต้องถือว่าโทษตามมาตรา 335 (7) วรรคแรกหนักกว่าโทษตามมาตรา 336

จากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ กับองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์มีองค์ประกอบความผิดที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์นอกจากจะเป็นการลักทรัพย์แล้ว จะต้องมีการกระทำให้เป็นการฉวยเอาซึ่งหน้าด้วย โดยแนวทางการตีความของศาลฎีกาถือเอาความรู้สึกตัวของผู้เสียหายในขณะที่ถูกลักทรัพย์เป็นสำคัญ และสิ่งที่กฎหมายมุ่งประสงค์จะคุ้มครอง ในความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ นอกจากการคุ้มครองกรรมสิทธิ์ เช่นเดียวกับความผิดฐานลักทรัพย์แล้ว ยังให้ความคุ้มครองไปถึง การเอาทรัพย์ไป โดยไม่ให้ความเคารพยำเกรงต่อผู้เสียหาย ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากความร้ายแรงทางศีลธรรมของความผิดของทั้งสองฐาน ความน่าตำหนิของพฤติกรรมในแต่ละเรื่อง รวมทั้งความร้ายแรงของการกระทำที่กระทำลงโดยเจตนา ลักษณะของการลงมือกระทำ ที่แสดงให้เห็นว่า “กรรมเป็นเครื่องชี้เจตนา” หากพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นต่อสังคมอันเกิดจากการกระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ เป็นการกระทำที่มีลักษณะของการกระทำที่ออกอาจ หรืออุกฉกรรจ์ เสียยิ่งกว่าความผิดฐานลักทรัพย์ธรรมดาทั่ว ๆ ไป ดังเช่นที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 334 และมาตร 335 เสียอีก เพราะเป็นการกระทำที่ถึงเนื้อถึงตัวใกล้ชิดกับผู้เสียหาย จึงมีการคุกคามมีความร้ายแรงกว่า

ดังนั้น ลักษณะของ อัตราโทษที่บังคับใช้ในปัจจุบันจึงไม่เหมาะสมหรือไม่ได้สัดส่วนกับความผิดที่ผู้กระทำได้ก่อขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงอาจถือได้ว่า การลงโทษผู้กระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในเหตุการณ์ โดยใช้อัตราโทษ อันเป็นอัตราเดียวกันกับความผิดฐานลักทรัพย์โดยมีเหตุการณ์นั้น เป็นกรณีที่ขัดต่อแนวคิด สำนักความคิดทางอาชญวิทยาสำนักคลาสสิก และไม่สอดคล้องต่อแนวคิดนิติเศรษฐศาสตร์

ว่าด้วยแนวคิดต้นทุนคาชมา และผลประโยชน์คาชมาของอาชญากร ทั้งยังจึงขัดต่อทฤษฎีการลงโทษ เพื่อข่มขู่ยับยั้ง และทฤษฎีการเลือกอย่างเป็นเหตุเป็นผลอีกด้วย

2. ประเด็นปัญหาประการที่สองปัญหาการปล้นทรัพย์โดย “ใช้ปืนยิง ใช้วัตถุระเบิด” ตามมาตรา 340 วรรคสี่ และมาตรา 340 ทวิ วรรคห้า กับการ “มี หรือใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด” ตามมาตรา 340 ตรี เป็นบทกฎหมายที่มีเหตุการณ์ซ้ำซ้อนกันหรือไม่

มาตรา 340 มาตรา 340 ทวิ มาตรา 340 ตรี แก้ไขและเพิ่มเติม ข้อ 14 และ ข้อ 15 แห่งประกาศ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 การแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาในครั้งนี้ ไม่ได้ดำเนินการแก้ไขโดยรัฐสภา จึงอาจเป็นไปได้ว่ากระบวนการนิติบัญญัติ ประเทศไทยในขณะนั้น ขาดการกลั่นกรองกฎหมายและการอภิปราย ถกเถียง และอาจเพราะ สถานการณ์ในประเทศไทยในขณะนั้น มีความจำเป็นเร่งด่วน กล่าวคือ โทษในประมวลกฎหมายอาญายังไม่เพียงพอแก่การป้องกันและปราบอาชญากรรม ในสถานการณ์เช่นนั้น จึงสมควรแก้ไขให้สูงขึ้น ตามที่ได้ให้เหตุผลไว้ ในการประกาศใช้ประกาศคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวนี้

จากการศึกษาพบว่า การ “ใช้ปืนยิง ใช้วัตถุระเบิด” ตามมาตรา 340 วรรคสี่ หรือ มาตรา 340 ทวิ วรรคห้า แล้วแต่กรณี จึงอยู่ในความหมายเดียวกับการ “มี หรือใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด” ตามมาตรา 340 ตรี ด้วย ดังนั้น การลงโทษบุคคลผู้ใช้ปืนยิง กรณีดังกล่าวนี้ จึง “ซ้ำซ้อนกัน” เพียงกรณีเดียว

สิ่งที่พบจากการศึกษาก็คือ ผู้ที่ร่วมกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์โดยที่ตนไม่ได้เป็นผู้ลงมือใช้ปืนยิงด้วย ก็ต้องระวางโทษหนักขึ้นตามไปด้วย หากผู้ที่ร่วมกระทำความผิดคนหนึ่งใช้ปืนยิงในการปล้น แม้ถึงว่าตนจะไม่รู้ว่าผู้ร่วมที่ปล้นทรัพย์จะมีอาวุธปืนติดตัวไปด้วย และไม่ได้มีส่วนรู้เห็นในการลงมือใช้ปืนยิงในการปล้นทรัพย์ด้วยก็ตาม ก็ยังคงต้องรับผิด เพราะถือว่า เหตุดังกล่าว เป็นเหตุในลักษณะคดี จึงให้ใช้แก่ผู้กระทำความผิดในการกระทำความผิดนั้นด้วยกันทุกคน (ถ้อยคำในมาตรา 89) อย่างไรก็ตาม มีความเห็นในทางวิชาการว่า “มาตรา 340 วรรคสอง วรรคสี่ หรือ มาตรา 340 ทวิ วรรคสาม และวรรคห้า ซึ่งต้องรับโทษหนักขึ้นกว่าการปล้นทรัพย์ตามธรรมดา นั้น บุคคลผู้ที่ร่วมกระทำความผิด จะมีความผิดด้วยก็ต่อเมื่อ เขาจะต้องรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบความผิดที่เป็นเหตุจูงจูงนั้นด้วย กล่าวคือ เขาต้องรู้ว่าผู้ร่วมกระทำความผิดคนหนึ่งมีอาวุธปืน ติดตัวไปด้วย จึงจะเป็นความผิด ทั้งนี้ ตามหลักในบทบัญญัติ มาตรา 62 วรรคท้าย ความว่า บุคคลจะต้องรับโทษหนักขึ้น โดยอาศัยข้อเท็จจริงใด บุคคลนั้นจะต้องได้รู้ข้อเท็จจริงนั้นเพราะว่า เหตุดังกล่าวเป็นเหตุส่วนตัว กล่าวโดยสรุปคือ อัตราที่ใช้ลงโทษในปัจจุบันดังกล่าว จึงอาจไม่สอดคล้องแนวคิดการกำหนดโทษทางอาญา ตามสำนักคลาสสิก หรือสำนักอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม ซึ่งอธิบายว่า โทษต้องได้สัดส่วนและเหมาะสมกับความผิดที่กระทำลง ดังนั้น การลงโทษซ้ำซ้อนกันกรณีเช่นนี้ จึงอาจมีมากเกินไป จนเกินขอบเขต สัดส่วนที่เหมาะสมก็ได้ และอาจไม่สอดคล้องกับแนวคิดนิติเศรษฐศาสตร์ตามแนวความคิดการยับยั้งส่วนเพิ่ม และแนวคิดต้นทุนคาชมาและผลประโยชน์คาชมาของอาชญากร และยังมีข้อโต้แย้งได้ว่า การลงโทษผู้ซึ่งไม่รู้ข้อเท็จจริง ย่อมไม่ยุติธรรมต่อเขาด้วย ประกอบกับ กำหนดอัตราโทษในปัจจุบัน อาจไม่สอดคล้องต่อสถานการณ์ ความจำเป็นต่อเหตุผลในการประกาศใช้ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 (สถานการณ์ในอดีต) อีกต่อไปก็ได้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของ

การลงโทษในปัจจุบันนอกจากการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน ลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง ลงโทษเพื่อป้องกันสังคมแล้ว การลงโทษยังเป็นไปเพื่อแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมผู้กระทำความผิด ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มิให้วนกลับมาทำกระทำความผิดซ้ำอีกด้วย

3. ประเด็นปัญหาประการที่สาม คือประเด็นปัญหาว่า การหลอกลวงเอาการยึดถือทรัพย์สินของตนเอง ควรจะเป็นความผิดฐานฉ้อโกงหรือไม่ เนื่องจากมาตรา 341 บทบัญญัติที่เป็นลายลักษณ์อักษร บทบัญญัติไว้แต่เพียงว่า การหลอกลวงเช่นว่านั้น “**ได้ไป ซึ่งทรัพย์สิน**” จากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ไม่ชัดเจนว่า ทรัพย์สินที่ผู้หลอกลวงได้ไป ต้องเป็นทรัพย์สินของผู้ใด จากการศึกษาพบว่า คำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัย เกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายดังกล่าวมีอยู่ 2 แนวความเห็น ซึ่งคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1 เห็นว่า การหลอกลวงเอาทรัพย์สินของตนเอง หรือหลอกลวงเอาการยึดถือ ไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง เพราะ การจะเป็นความผิดฐานฉ้อโกงนั้น จะต้องเป็นการหลอกลวงเอา “**กรรมสิทธิ์**” ในทรัพย์สินของผู้อื่น เท่านั้น ได้แก่ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 16/2510, 1455/2529, 609/2536, 834/2535 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2 เห็นว่า การหลอกลวงเอาทรัพย์สินของตนเอง หรือหลอกลวงเอาการครอบครองยึดถือ เช่น ลูกหนี้หลอกลวงเอาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) หรือหลอกลวงเอาเอกสารทะเบียนแสดงสิทธิต่าง ๆ เช่น สมุดคูฝากษนาการ ลำเนาคู่มือจดทะเบียนรถ เป็นต้น ซึ่งเป็นของตนเอง ที่ได้นำมาเป็นหลักประกันไว้กับเจ้าหนี้ไปจากเจ้าหนี้ การกระทำเช่นนี้ ก็เป็นความผิดฐานฉ้อโกงได้ ได้แก่ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 725/2476, 2132/2517, 2705/2543, 2062/2558 และมีข้อสอบคัดเลือกรอบแรกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการฯ พ.ศ. 2546 วิชากฎหมายอาญาฯ ข้อ 6 ซึ่งตามแนวความเห็นที่ 2 นี้ ได้มีข้อถกเถียงในทางวิชาการว่าไม่ถูกต้อง

จากการศึกษาตามแนวคิดการตีความกฎหมายอาญาในประเทศไทย และระบบกฎหมาย Civil Law และความเห็นของนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านนิติศาสตร์ไทยต่อประเด็นปัญหานี้ พบว่า เจตนารมณ์กฎหมายมุ่งคุ้มครอง “**กรรมสิทธิ์ (Title)**” ในทรัพย์สินของผู้อื่น ทั้งคุณธรรมทางกฎหมายของความผิดฐานนี้ คุณค่าอันเป็นนามธรรมก็คือ ความเสียหายในทางทรัพย์สินของบุคคลอันเกิดจากการหลอกลวง โดยไม่รวมถึงการคุ้มครองความไว้วางใจระหว่างบุคคลด้วย ด้วยเหตุนี้เอง กรณีไม่ว่าจะเป็นประการใด เนื่องจากสาเหตุของปัญหาดังเช่นกล่าวนี้นี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการที่ลูกหนี้มีพฤติกรรม โดยมีเจตนาที่จะให้ตนเองได้รับประโยชน์และเกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้ ดังนั้นแล้ว จึงควรพิจารณาปรับใช้ บทความผิดฐานโกงเจ้าหนี้แก่กรณี เพื่อทำให้การใช้กฎหมายเป็นไปตามวัตถุประสงค์อันสูงส่งตามที่มุ่งหมายไว้ จากการศึกษาประเด็นปัญหานี้ จึงพอสรุป เกี่ยวกับการกระทำที่ว่าด้วย “การหลอกลวง” ได้ 4 ประการ มีข้อให้พิจารณา ดังนี้ คือ

1. การหลอกลวงเอาการครอบครอง (มาตรา 334) ทรัพย์สินของผู้อื่น ผู้หลอกลวงได้การครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นไป เป็นความผิดทางอาญาเรื่องความผิดฐานลักทรัพย์ บางกรณีศาลฎีกาไทยเรียกความผิดฐานนี้ว่า “**ลักทรัพย์โดยใช้อุบาย**”

2. การหลอกลวงเอากรรมสิทธิ์ทรัพย์สินของผู้อื่น (มาตรา 341) ผู้หลอกลวงได้กรรมสิทธิ์ไป เป็นความผิดทางอาญาเรื่องความผิดฐานฉ้อโกง

3. การหลอกให้ส่งมอบโดยสำคัญผิด ในทรัพย์สินที่ตนเองเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ไม่ใช่ข้อโกง เพราะความผิดฐานข้อโกงต้องเป็นการที่ผู้หลอกได้กรรมสิทธิ์ของผู้อื่นไป เท่านั้น จึงไม่น่าจะหมายความว่าความรวมถึงทรัพย์สินที่ตนเองเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กรณีนี้จึงน่าจะถือว่าเป็นข้อยกตาม (มาตรา 352 วรรคสอง) ทั้งกรณีน่าจะต้องหมายความว่ารวมถึง เจ้าของรวมไม่อาจกระทำความผิดฐานลักทรัพย์กรณีโดยใช้อุบายด้วยได้ เนื่องจากน่าจะถือว่าเป็นข้อยก ตาม (มาตรา 352 วรรคสอง) ด้วยเช่นกัน

4. การหลอกให้ส่งมอบทรัพย์สินของตนเอง ไม่น่าจะใช่ข้อโกง เพราะความผิดฐานข้อโกงต้องเป็นการที่ผู้หลอกได้กรรมสิทธิ์ของผู้อื่นไป กรณีนี้จะต้องพิจารณาความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ ตาม (มาตรา 349 หรือ 350) แล้วแต่กรณี

จากการศึกษาปัญหาการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

1. เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมเหตุการณ์ ของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ไว้โดยเฉพาะโดยนำเหตุการณ์ ของ มาตรา 335 วรรคหนึ่ง และ วรรคสาม ซึ่งเป็นเหตุการณ์เดิม มาเป็นฐานในการบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม และเหตุการณ์ที่สมควรกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมอื่น ๆ ด้วย ซึ่งบัญญัติในมาตรา 336 วรรคหนึ่งถึงวรรคสี่ บทบัญญัติในปัจจุบัน บัญญัติว่า

“ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉวยเอาซึ่งหน้าผู้อื่นกระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปี ถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท”

สมควรกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 336 เลียใหม่ โดยบัญญัติเหตุการณ์ไว้โดยเฉพาะ ในวรรคที่สอง สาม และสี่ และเพิ่มเหตุที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดไว้ให้ศาลใช้ดุลพินิจในการลงโทษ เช่นเดียวกับที่มีในบทบัญญัติมาตรา 335 วรรคสี่ ไว้ในวรรคแปดของมาตรานี้ ให้มีลักษณะดังกล่าวต่อไปนี้คือ

“มาตรา 336 ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉวยเอาซึ่งหน้า ผู้ที่กระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง ต้องด้วย อนุมาตราใด อนุมาตราหนึ่ง ในมาตรา 335 วรรคหนึ่ง หรือ ได้กระทำต่อบุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่หกปีขึ้นไป หรือกระทำต่อบุคคลซึ่งเป็นเด็ก หรือกระทำต่อบุคคลซึ่งเป็นสตรีเพศ หรือ กระทำต่อบุคคลซึ่งบกพร่องทางกายภาพ หรือบกพร่องในทางจิตใจ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง ห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ใน อนุมาตราดังกล่าวไว้ในมาตรา 335 วรรคหนึ่ง และหรือประกอบด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดในวรรคสองของ มาตรานี้ ตั้งแต่สองอนุมาตรา และหรือ สองเหตุขึ้นไป ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตั้งแต่ หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าความผิดตามวรรคแรก เป็นการกระทำ ต่อทรัพย์ที่เป็นโค กระบือ เครื่องกล หรือเครื่องจักร ที่ผู้มีอาชีพกสิกรรมมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม ผู้กระทำ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปี ถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สองปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาท ถึง สามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมา ในวรรคหนึ่งถึงวรรคสาม ในมาตรานี้ เป็นการกระทำโดยความ จำใจ หรือความยากจนเหลือทนทาน และทรัพย์นั้นมีราคาน้อย ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดดังที่บัญญัติ ไว้ใน มาตรา 336 วรรคหนึ่ง ก็ได้

ข้อสังเกต จะเห็นได้ว่าอัตราโทษของความผิดของวิ่งราวทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์ (ใหม่) ที่ผู้ศึกษา เสนอแนะ แก่ไข่นั้น จะมีอัตราโทษเท่าเดิมกับ ความผิดฐานลักทรัพย์โดยมีเหตุฉกรรจ์ กับมาตรา 335 วรรค หนึ่ง วรรคสอง และ วรรคสาม ดังนั้น เพื่อให้มีข้อแตกต่างของอัตราโทษ ระหว่างความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ โดยมิเหตุฉกรรจ์ กับความผิดฐานลักทรัพย์โดยมิเหตุฉกรรจ์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เพื่อให้ความผิดฐาน วิ่งราวทรัพย์โดยมิเหตุฉกรรจ์มีอัตราโทษที่หนักกว่า ความผิดฐานลักทรัพย์โดยมิเหตุฉกรรจ์ ดังนั้น จึงควร แก้ไขอัตราโทษของความผิด มาตรา 335 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และ วรรคสาม เสียด้วย โดยวิธีการแก้ไขนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าควรแก้ไข ระวางโทษ “โทษขั้นต่ำ” ของโทษจำคุกและโทษปรับ ใน มาตรา 335 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และ วรรคสาม เสียทั้งสิ้น โดยการแก้ไขนั้นคือ ไม่ต้องบัญญัติกำหนดโทษขั้นต่ำ ไว้ใน มาตรา 335 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และ วรรคสาม และสำหรับในส่วนอัตรา “โทษขั้นสูงนั้น” ยังคงไว้ตามบทบัญญัติ เดิม

2. เห็นว่าควรแก้ไขโดยยกเลิกข้อความในมาตรา 340 วรรคสี่ มาตรา 340 ทวิวรรคห้า เฉพาะถ้อยคำ ที่ว่า “ใช้อาวุธปืน ใช้อาวุธระเบิด” ออกไปเสีย

3. ในกรณี เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามลายลักษณ์ อักษรไม่ชัดเจน ทั้งนี้บทบัญญัติใน มาตรา 341 ในปัจจุบันกฎหมายบัญญัติว่า

“ผู้ใดโดยทุจริตหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริงซึ่งควร บอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงเช่นนั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม หรือ

ทำให้ผู้ถูกลดทวง หรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือ ทำลาย เอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

จึงควรแก้ไข เพิ่มเติมใหม่ให้มีลักษณะดังนี้

“ผู้ใดโดยทุจริตลดทวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการลดทวงเช่นนั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีพิกัดต้องคำนึงว่า ผู้ที่ได้รับทรัพย์สินไปจะเป็นผู้ใด หรือทำให้ผู้ถูกลดทวง หรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือ ทำลาย เอกสารสิทธิผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

เอกสารอ้างอิง

เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์. กฎหมายอาญาภาคความผิด เล่ม 4. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์
กรุงสยาม พับลิชชิ่ง, 2557.

ไกรฤกษ์ เกษมสันต์. ม.ล. คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญาภาคความผิด. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร:
สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2561.

ฝนรดา ภูจิ๊บ. “ปัญหาการใช้การตีความกฎหมายอาญา: ศึกษากรณีความผิดฐานฉ้อโกง ทรัพย์สิน.”
วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561.